

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2015-06-26

Ersätter blad utfärdat 2015-01-22

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Tjärolja Brun

Leverantörens produktnummer

321825

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Färger och lacker

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

Herdins Färgverk

Box 711

79129 FALUN

Kontaktperson

Dag Fredrixon

Telefon

023-33060

E-post

d.fredrixon@herdins.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Brandfarliga vätskor (Kategori 3)

Irriterande på huden (Kategori 2)

Irriterar ögonen (Kategori 2)

Kan orsaka en allergisk hudreaktion (Kategori 1)

Skadliga långtidseffekter för vattenlevande org (Kategori Cron 3)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Varning

Faroangivelser

H226

Brandfarlig vätska och ånga

H315

Irriterar huden

H317

Kan orsaka allergisk hudreaktion

H319

Orsakar allvarlig ögonirritation

H412

Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer

Innehåller TERPENTIN;

Skyddsangivelser

P101

Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P210

Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden

P280	Använd skyddshandskar och ögonskydd
P403+P235	Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt
P501	Innehållet/behållaren lämnas till kommunens insamlingsställe för farligt avfall

2.3 Andra faror

Innehåller torkande oljor. Risk för självantändning av indränkta trasor, trassel etc. Använda trasor mm ska läggas i vatten eller eldas upp.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Denna produkt består av en homogen vätskeblandning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
TERPENTIN		
CAS nr 8006-64-2 EG nr 232-350-7 Index nr 650-002-00-6	Flam Liq 3, Acute Tox 4 <i>dermal</i> , Acute Tox 4 <i>oral</i> , Acute Tox 4 <i>vapour</i> , Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, Skin Sens 1, Asp Tox 1, Aquatic Chronic 2; H226, H312, H302, H332, H315, H319, H317, H304, H411	15 - 30%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b

Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Lämna aldrig en skadad person ensam. Läget kan snabbt förvärras, ibland flera timmar efter förgiftningen.

Lägg personen i framtupa sidoläge, om han är medvetslös eller omtöcknad.

Vid inandning

Kontakta läkare även utan omedelbara symptom. Förebyggande behandling mot allergisk chock kan behöva påbörjas omedelbart.

Vid kontakt med ögonen

Tag bort fasta partiklar.

Spola ögat flera minuter med tempererat vatten. Om irritation kvarstår kontakta läkare, helst ögonspecialist.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Ingen ytterligare, relevant information tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Avger brännbara ångor som kan bilda explosiv blandning med luft.

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

Brännbar men svårantändlig vätska.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Släckning ska ske på stort avstånd på grund av utveckling av stark värme.

Vid brand använd friskluftsmask.

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder vid sanering.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

Använd aldrig sågspån, trassel, trasor eller andra brännbara material vid sanering av denna produkt.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Undvik utsläpp till mark, luft och vatten.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras ej över normal rumstemperatur.

Hanteras i lokal med modern ventilationsstandard.

Förvaras i väl ventilerat utrymme, ej över ögonhöjd.

Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras ej i närheten av syrgas eller annan oxiderande gas.

Förvaras endast i originalförpackningen.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

TERPENTIN

Nivågränsvärde 25 ppm / 150 mg/m³ Korttidsgränsvärde 50 ppm / 300 mg/m³ Anm. H S

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till både de fysikaliska farorna och hälsofarorna (se Avsnitt 2, 10 och 11) med denna produkt enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

Gasmask med filter typ A (brun) kan behövas.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: brun
b) Lukt	Ej tillämpligt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej tillämpligt
g) Flampunkt	45 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	0,985 kg/L
n) Löslighet	Ej tillämpligt
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	> 20.5 mm ² /sek
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Ej angivet

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Ej angivet

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ej angivet

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Hälsoskadlighet

Produkten är hälsoskadlig.

Sensibilisering

Produkten innehåller allergent ämne.

Frätande och irriterande effekter

Kan ge upphov till hudirritation.

Kontakt med ögonen kan förorsaka sveda eller irritation.

Relevanta toxikologiska egenskaper

TERPENTIN

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 12 mg/L

LD50 råtta (Oralt) 24h = 5760 mg/kg

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Undvik allt utsläpp i naturen.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller någon av dess ingredienser kan möjligen ackumuleras i naturen.

12.4 Rörlighet i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Uppgifter saknas.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förhindra utsläpp i avlopp.

Återvinning av produkten

Överbliven, gammal eller förorenad produkt lämnas till avfallshantering.

Transport av avfallet

Ej angivet

AVSNITT 14: Transportinformation

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

1263

14.2 Officiell transportbenämning

FÄRG

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror

Se avsnitt 2 och 12.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2015-01-22 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 3	Brandfarliga vätskor (Kategori 3)
Acute Tox 4 _{dermal}	Akut toxicitet (Kategori 4 hud)
Acute Tox 4 _{oral}	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Acute Tox 4 _{vapour}	Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)
Skin Irrit 2	Irriterande på huden (Kategori 2)

Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
Skin Sens 1	Kan orsaka en allergisk hudreaktion (Kategori 1)
Asp Tox 1	Aspirationstoxicitet (Kategori 1)
Aquatic Chronic 2	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter (Kategori Cron 2)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Flam Liq 3

Flampunkt ≥ 23 °C och ≤ 60 °C; Brandfarlig vätska kategori 3

Skin Irrit 2

En eller flera kriterier 1-3 för hudirritation föreligger

Eye Irrit 2

Om ett ämne när det appliceras i ögat på ett djur framkallar följande positiva reaktioner hos minst 2 av 3 testade djur:

- hornhinnegrumling ≥ 1 och/eller
- irit ≥ 1 , och/eller
- konjunktival rodnad ≥ 2 och/eller
- konjunktivalt ödem (kemos) ≥ 2

beräknade som medelvärden efter en bedömning

vid 24, 48 och 72 timmar efter det att testmaterialet applicerats, och som helt går tillbaka inom en observationsperiod på 21 dagar

Skin Sens 1

Ämnerna ska klassificeras som sensibiliserande vid hudkontakt (kategori 1) om

- i) det finns humandata som visar att ämnet kan orsaka sensibilisering vid hudkontakt hos ett betydande antal individer, eller
- ii) om det finns positiva resultat från ett lämpligt djurtest

Koncentrationsgränsen 0,1% för elicitering används för de särskilda märkningskraven i 1272/2008 Avdelning 2.8 som är avsedda att skydda individer som redan sensibiliserats

Aquatic Chronic 3

Fara för skadliga långtidseffekter för vattenmiljön.

96 h LC50 (för fisk) >10 till ≤ 100 mg/l och/eller

48 h EC50 (för kräftdjur) >10 till ≤ 100 mg/l och/eller

72 eller 96 h ErC50 (för alger eller andra vattenväxter) >10 till ≤ 100 mg/l och ämnet är inte snabbt nedbrytbart

och/eller den experimentellt fastställda BCF ≥ 500 (eller, om värdet på BCF saknas, används $\log K_{ow} \geq 4$), såvida inte NOEC-varden för kronisk toxicitet är > 1 mg/l

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: D/E; Transport i bulk eller tank: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori D och E, Annan transport: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-07-21.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)

- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H226 Brandfarlig vätska och ånga
- H312 Skadligt vid hudkontakt
- H302 Skadligt vid förtäring
- H332 Skadligt vid inandning
- H315 Irriterar huden
- H319 Orsakar allvarlig ögonirritation
- H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion
- H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
- H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.